



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET  
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||  
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

**Binsfeld, Peter**

**Avgvstae Trevirorum**

**VD16 B 5530**

Sixt. V. Prohibitio Contra Ivdiciariae Astrologiæ artem, incantationes, diuinationes, & sortilegia, & libros, in quibus huiusmodi continentur, &c.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41113**

**SIXT. V. PROHIBITIO**  
**CONTRA IVDICIARIAE ASTRO-**  
*logia artem, incantationes, diuinationes,*  
*& sortilegia, & libros, in quibus*  
*huiusmodi continentur, &c.*

**SIXTUS EPISCOPUS,**  
 Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam  
 rei memoriam.

**C**oeli & Terra Creator Deus, quem unū  
 Omnipotentem corde credimus ad iusti-  
 tiam, & ore confitemur ad salutem, et si ho-  
 mini, quem ad imaginem, & similitudinem  
 suam creauit, mentem dedit, quae non solū  
 diuino fidei lumine illustrata, mysteria illa  
 cognosceret, quae humanam intelligentiam  
 superant, sed etiam naturae suae vi, magno li-  
 cet cum labore, praeclara multa inuestigaret,  
 atq; intelligeret, Tamen, ut superbum ani-  
 mal homo non altum saperet, sed timeret, &  
 immensam conditoris sui maiestatem, humili-  
 stratus veneraretur, sibi soli eorum, quae eue-  
 tura sunt, scientiam, & futurarum rerum  
 cognitionē reseruauit. Solus enim ipse, cuius  
 oculis omnia nuda, & aperta sunt, & ad inti-  
 mas hominum cogitationes penetrat, & cō-  
 sequētes eorum actiones intuetur, solus ipse  
 quē

qui vocat ea, quæ non sunt, tanquã ea, quæ sunt, omnia presentia, & ante oculos posita habet, solus deniq; omnia, & singula quæcũq; totius temporis decursu, & seculorum et atibus futura sunt, ab omni eternitate nouit, & admirabili prouidentia disposuit, quæ non modo humana mentis imbecillitas ignorat, sed nec Demones ipsi presentire possunt. Quare Idolorum in futuris annunciandis falsitatem & imbecillitatem, & eorum qui eis cultum adhibebant, vanitatem irridet Spiritus S. apud Isaiam illis verbis. Annuncia-

te quæ ventura sunt in futurum, & sciemus, quia Dij estis. & in nouo Testamento Christus Dominus discipulorum suorum de futuris euentis paulo cupidius inquirẽtium, interrogationem graui illa responsione retulit, quæ etiã omnium fidelium suorum curiositatem coercuit. Non est vestrum scire tẽpora, vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate. Nec verò ad futuros euentus, & fortuitos casus prænoscendos (futuris euentibus ex naturalibus causis necessario, vel frequenter prouenientibus, quæ ad diuinationem non pertinent, dumtaxat exceptis) vlla sunt vera artes, aut disciplina, sed fallaces, & vanæ improborum hominum astutia.

stutia, & Demonum fraudibus introducta,  
 ex quorum operatione, consilio, vel auxilio  
 omnis diuinitio dimanat, siue quod expressè  
 ad futura manifestanda inuocentur, siue  
 quod ipsi prauitate sua, & odio in genus hu-  
 manum, occultè, etiam præter hominis in-  
 tentionem se ingerant, & intrudant vanis  
 inquisitionibus futurorum, ut mentes ho-  
 minum perniciosis vanitatibus, & fallaci  
 contingentium prænunciatione implicentur,  
 & omni impietatis genere deprauentur. Quæ  
 quidem ipsis cognita sunt, nõ diuinitate ali-  
 qua, nec vera futurarum rerum sciētia, sed  
 natura subtilioris acumine, & alijs quibus-  
 dam modis, quos hominum obtusior intelli-  
 gentia ignorat. Quamobrem dubitandum  
 nõ est, in huiusmodi futurorum, contingen-  
 tium, & fortuitarum euētuum inquisitione,  
 & præcognitione, diaboli operationem se fal-  
 laciter immiscere, ut sua fraude ac dolis, mi-  
 seros homines à via salutis auertat, & la-  
 queo dānationis inuoluat. Quæ cum ita sint,  
 nonnulli hæc fideliter, & religiosè, ut de-  
 bent, non attendentes, sed curiosa sectantes,  
 grauitè Deum offendunt, errantes ipsi, &  
 alios in errorem mittentes; tales in pri-  
 mis sunt. Astrologi olim Mathematici,  
 Gena-

Gena-

Genethliaci, & Planetarij vocati, qui vanā, falsamque syderum, & astrorum scientiam profitentes, diuina q̄ dispositionis ordinatiōnem, suo tempore releuandam praeuenire audacissimè satagentes, hominum natiuitates, seu genituras ex motu syderum, & astrorum cursu metiuntur, ac iudicant futura, siue etiam praesentia & praeterita occulta, atq̄ ex puerorum ortu, & natali die, siue quauis alia temporū & momentorum vanissima obseruatione, & notatione, de vniuscuiusq̄ hominis statu, cōditione, vite cursu, honoribus, diuitijs, sobole, salute, morte, itineribus, certaminibus, inimicitijs, carceribus, cadibus, varijs discriminibus, alijsq̄ prosperis & aduersis casibus, & euentibus praecognoscere, iudicare, & affirmare temerè praesumunt, non sine magno periculo erroris, & infidelitatis, cum S. Augustinus praecipuum Ecclesiae lumē, eum, qui haec obseruat, qui attendit, qui credit, qui in domum recipit, qui interrogat, Christianam fidem, & Baptismum praenari- tasse affirmet, vt illos merito Apostolus arguat, atq̄ increpet illis verbis: Dies obseruat, & mēses, & tempora, & annos, timo vos, ne fortè sioc causa laborauerim in vobis.

Hē

S. 4.

Hi igitur leuissimi, & temerarij homi-  
 nes in miserandam animarum suarum rui-  
 nam, graue fidelium scandalum, & Christia-  
 nae fidei detrimentum, futuros rerum euen-  
 tus, & quaecūq; prosperè, vel aduersè obuen-  
 tura sunt, ac actus humanos; ea deniq; quae  
 ex libera hominum voluntate proficiscun-  
 tur, astris, syderibusq; ascribunt, eisque eam  
 facultatem, vim seu virtutem, & efficaciam  
 tribuunt significandi futura, & ad praecog-  
 nita ita inclinandi, ut sic omninò, nec aliter  
 euentura sint, atq; ob eam causam de ijs re-  
 bus omnibus iudicia facere, prognostica pra-  
 dictiones, & praecognitiones sibi assumere,  
 & palam venditare non dubitant, quibus  
 non pauci rudes, & imperiti, aliq; nimis  
 creduli, & imprudentes tantam fidem pra-  
 stant, ut ex huiusmodi iudiciorum, & praedi-  
 ctionum praescripto, aliquid certò esse credat,  
 aut sperent, quorum sanè, & mendacium  
 magistrorum temeritas, & infelicium dis-  
 cipulorum credulitas magnopere deploran-  
 da est, qui vel diuinis literis admoniti non  
 intelligunt hominis praestantiam, cui caeli  
 & Stella, & clarissima Caeli sydera Sol, &  
 Luna, Deo ita disponente, non imperant, sed  
 inserviunt, sic enim Moyses populum Dei,

D d d      wt.

Deut. 10.

ut hunc errorem caueret, pramonebat. Ne fortè euenatis oculis ad cælum, videas Solem, & Lunam, & omnia astra cæli, & errore deceptus adores ea, & colas, quæ creauit Dominus Deus tuus in ministeriũ cunctis gentibus, quæ sub cælo sunt. Sed quid sydera mirandum est homini seruire? nonnè nobilissima intelligentia Angeli ipsi, omnes sunt administratorij spiritus, in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis? nam rationales oues ita diligit Deus, ut

Li. 2. in Lu.

non solum Episcopos, quemadmodũ à S. Ambrosio scriptum est, ad tuendum gregem ordinauerit, sed etiam Angelos destinauerit.

Lib. 3. in Matth.

Praclare etiam S. Hieronymus: Magna dignitas animarum, ut unaquæq; habeat ab ortu natiuitatis in custodiam sui Angelum delegatum. Quod si Angeli homines custodiunt, quid aduersus Angelorum custodiam, & tutelam astra moliri, aut efficere poterunt, quæ cum ipsis Angelis nullo modo sunt comparanda? Nec sanè hoc loco prætereunda est, eximij Ecclesie Doctoris, & Beatissimi Pontificis Magni Gregorij sententia, qui

Homil. 20. in Euang.

Priscillianistas hæreticos unumquemq; hominem sub constitutionibus stellarum nasci putantes, magno rerum, & verborum pondere

dere confutat. Absit (inquit) à fidelium cor-  
dibus, ut aliquid esse fatum dicant, vitam  
quippè hominū solus hanc conditor, qui crea-  
vit administrat, neq̄, enim propter stellas  
homo, sed stella propter homines facta sunt,  
etsi stella fatum hominis esse dicitur, ipsis  
suis ministerijs subesse homo perhibetur. Vti-  
nam insani homines hac saperent, & intel-  
ligerent, ac Dei monitis obtemperarent in  
Leuitico dicentis. Non declinetis ad Magos, Leui. 20.  
nec ab Ariolis aliquid sciscitemini, ut pollu-  
amini per eos: Neq̄, enim quæ Christiana,  
& vera pietas repellit, ac damnat, tanto stu-  
dio inuestigarent, iisdem misere se decipi, at-  
que irretiri paterentur. Sunt etiam inanes  
quidam homines, & curiosi, vel impij, & ir-  
religiosi, qui futurarum, & occultarū alia-  
rum rerum notitiam a deo anxie habere stu-  
dent, ut ob eadem prænoscenda, & inuesti-  
ganda in diuina legis offensionem multipli-  
citer incurrant. Alij enim Geomantie, Hy-  
dromantie, Aeromantie, Pyromantie,  
Onomantie, Chiromantie, Necromantie,  
alijsq̄ sortilegijs, & superstitionibus, non si-  
ne Demonum saltē occulta societate, aut  
tacita pactione, operam dare, seu illis, ac sor-  
tibus illicitis taxillorum, grandrum triticeo-  
rum,

Ddd      a      rum,



rum, vel fabarum iactu uti non verentur. Alij verò aliquas pristina, & antiquata, ac per crucis victoriam prostrata Idololatria reliquias, retinentes, quibusdam augurij, auspicijs, similibusue signis, & vanis observationibus ad futurorum diuinationem intendunt. Alij item sunt, qui cum morte factus ineunt, & pactum faciunt cum inferne, qui similiter ad occultorum diuinationem ad inueniendos thesauros, vel ad alia facinorosa perpetranda, etiam expressa cum Diabolo pactatione facta, in manifestam suarum perniciem animarum, nefarias magicæ artis incantationes, instrumenta, & veneficia adhibent circulos, & diabolicos characteres describunt, Demones inuocant, aut consulunt, ab eis responsa petunt, aut accipiunt, eis preces, & thuris, aut aliarum rerum suffimenta, seu fumigationes, aliaue sacrificia offerunt, candelas accendunt, aut rebus sacris, vel sacramentis, aut sacramentalibus sacrilegè abutuntur, adorationis, genuflexionis, aut quæuis alia impietatis obsequia præstāt, cultum venerationem tribuunt, aut annulum, vel speculum, aut paruas phyalas sibi fabricant, aut fabricari curant ad demones in eis alligandos, seu includendos, ut putant, ad responsa  
ab ip-

ab ip  
tere  
pha  
de fi  
quir  
Eua  
ces g  
giat  
dam  
vasc  
acce  
min  
niun  
tes, v  
dog  
falla  
ter fi  
appa  
sione  
dacy  
rijs s  
& oc  
runt.  
Quo  
mus  
bet, n  
dolis,

ab ipsis inde petenda, aut habenda. Alij præ-  
 terea etiam in corporibus obsessis, vel lym-  
 phaticis & phanaticis mulieribus Demones  
 de futuris, vel occultis rebus, aut factis ex-  
 quirunt, ut merito ab eis, quos Dominus in  
 Euangelio tacere imperavit, vanas, menda-  
 cesq; referant responsiones. Alij quoq; præsti-  
 giatores, frequentius verò muliercula qua-  
 dam superstitionibus dedita in phyalis, seu  
 vasculis vitreis aqua plenis, vel in speculo  
 accensis candelis, etiam benedictis sub no-  
 mine Angeli Sancti, & albi, Diabolum om-  
 nium malorum satorem supplices adoran-  
 tes, vel in unguibus, aut palma manus, quã-  
 doq; etiam oleo perunctis eundem omnium  
 fallaciarum architectum orant, ut simili-  
 ter futura, vel occulta quavis per spectra, &  
 apparentes imagines, seu phantasticas vi-  
 siones sibi ostendat, aut ab eodem patre men-  
 daci Diabolo alijs incantationibus, aut va-  
 rijs superstitionis obseruationibus, futurorũ;  
 & occultorum huiusmodi veritatem qua-  
 runt, & hominibus predicere contendunt.

Quorum omnium, quos supra enumeravi-  
 mus consimilis impietas parem exitum ha-  
 bet, nimirum, quod Demonis prestigijs, ac  
 dolis, tum qui diuinant, tum qui diuinatio-

nem expetunt illusi, ac delusi miserrimè reperiuntur. Ita q̄ cum futuros euentus in se-  
 ipsis considerare, antequam fiant, sit Dei pro-  
 prium, illud necessario consequitur, ut Astro-  
 logi, & alij prædicti, qui huiusmodi futura  
 præuñtiare, aut prænoscere quocūq̄ modo,  
 nisi Deo reuelante audent: iniuste atq̄ im-  
 pudenter, quod Dei est sibi assumant, & usur-  
 pent. Sic fit, ut dū ab eis, quod solius est crea-  
 toris perperam creaturis tribuitur, diuina  
 Mæstas grauitèr latur, fidei integritas  
 uioletur, & animabus pretioso Christi san-  
 guine redemptis, pestis, atq̄ exitium impor-  
 tetur. Et licet iam pridem regulis iudicis li-  
 brorum prohibitorum ex decreto sacri Ge-  
 neralis Trid. Concil. confecti, illud inter cæ-  
 tera constitutum fuerit, ut Episcopi diligen-  
 ter prouiderent, ne huiusmodi Astrologiæ iu-  
 dicialiæ libri, tractatus, & indices legeren-  
 tur, vel haberentur, qui de futuris contin-  
 gentibus, successibus, fortuitisq̄ casibus, aut  
 ijs aõtionibus, quæ ab humana voluntate  
 pendent, certo aliquid euenturum affirmare  
 audent, permisis tamen iudicijs, & natura-  
 libus obseruationibus, quæ nauigationis, a-  
 griculiuræ, siue medicæ artis iuuanda gra-  
 tia conscripta fuissent. Libros uero omnes,  
 & scrip-

& scripta Geomantia, Hidromantia, Chi-  
 romantia, Necromantia, siue in quibus con-  
 tinentur sortilegia, veneficia, auguria, aus-  
 picia, incantationes artis magicæ, prorsus  
 rejci, & aboleri curarent. Non tamen er-  
 rorum, corruptelarum, delictorum, & ab u-  
 suum predictorum extirpationi usq; adeo  
 prouisum est, quin etiã adhuc in nonnullis lo-  
 cis, & apud plurimos curiosius vigeant, cum  
 valde frequenter, detectis Diaboli insidijs,  
 diuinationum, sortilegiorum, & variarum  
 superstitionum omnia plena esse in dies de-  
 tegantur. Nos igitur, qui pro nostro pastora-  
 lis officij munere fidei integritatem inuio-  
 latam conseruare debemus, & animarũ sa-  
 luti prospicere, quantum diuina gratia ad-  
 iutrice possumus, ex paterna charitatis vis-  
 ceribus optamus, damnantes, & reprobantes  
 omne genus diuinationum, qua Diabolo  
 auctore ad fidelium deceptionem à predictis  
 curiosis, vel perditis hominibus fieri solent.  
 Cupientes præterea Sanctã illam Christia-  
 na Religionis simplicitatem, præsertim ubi  
 agitur de summa Creatoris Dei potestate, sa-  
 pientia, & prouidentia ab omni erroris labe  
 integram, atq; incorruptam, ut par est, reti-  
 neri: Volentes quoq; predicta falsæ creduli-

tati, ac huiusmodi illicitarū diuinationum  
& superstitionum, detestabili studio, & exe-  
crandis flagitijs atq; impuritatibus occur-  
rere, vt de Christiano populo merito dici pos-  
sit quod de antiquo Dei populo scriptum est.

Num. 23.

Non est augurium in Iacob, neq; diuinitio  
in Israël. Hac perpetuo valitura constitutio-  
ne, Apostolica auctoritate statuimus, & mā-  
damus, vt tam contra Astrologos, Mathe-  
maticos, & alios quoscunq; dicta iudiciarie  
Astrologia artem, praterquam circa agri-  
culturam, nauigationem, & rem medicam  
in posterum exercentes, aut facientes iudi-  
cia, & natiuitates hominum, quibus de fu-  
turis, contingentibus successibus, fortuitisq;  
casibus, aut actionibus, ex humana volun-  
tate pendentibus aliquid euenturum affir-  
mare audent, etiam si id se non certo affir-  
mare asserant, aut protestantur, quam con-  
tra alios vtriusq; sexus, qui supradictas dam-  
natas, vanas, fallaces, & perniciosas diui-  
nandi artes, siue scientias exercēt, profiten-  
tur, & docent, aut discunt, qui se huiusmodi  
illicitas diuinationes, sortilegia, superstitio-  
nes, veneficia, incantationes, ac premissa  
detestanda scelera, & delicta, vt praefertur  
faciunt, aut in eis se quomodolibet intromit-  
tunt,

tunt, cuiusq; dignitatis, gradus, & conditionis existant, tam Episcopi, & Pralati, superiores, ac alij ordinarij locorum, quam Inquisitores heretica prauitatis ubiq; gentium deputati, etiamsi in plerisq; ex his casibus antea non procedebant, aut procedere non valebant, diligentius inquirent, & procedant, atq; in eos seuerius Canonicis pœnis, & alijs eorum arbitrio animaduertant.

Prohibentes omnes, & singulos libros, opera, & tractatus huiusmodi iudicialia Astrologia, Geomantia, Hydromantia, Pyromantia, Onomantia, Chiromantia, Necromantia, artis Magica, aut in quibus sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, execrabiles incantationes ac superstitiones continetur, ac ut supra in memorato indice interdictos sub censuris, & pœnis in eo contentis à quibuscunq; Christifidelibus legi, aut quomolibet retineri, sed illos Episcopis, & ordinarijs locorū, vel Inquisitoribus predictis presentari, & consignari debere.

Et nihilominus eadem auctoritate, statuimus & mandamus, ut contra scienter, legentes, aut retinentes libros, & scripta huiusmodi, seu in quibus talia continentur, similiter ijdem Inquisitores liberè, & licitè

Ddd 5 pro-

procedant, ac procedere, & pœnis condignis punire, & coërcere possint.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumq̃.

Vt autem presentes nostræ litteræ ad communem omnium notitiam facilius deducantur: Iubemus illas in valuis Basilicarum S. Ioannis Lateranens. & Principis Apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Floræ affigi, seu appendi, eisq̃, detractis ipsarū exempla, etiam impressa eisdem in locis affixa relinqui. Et insuper vniuersis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, locorum ordinarijs, & praelatis, necnon Inquisitoribus hæreticæ prauitatis vbilibet constitutis, per hæc committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, vt per se vel alium, seu alios easdem presentes litteras, postquam eas receperint, seu earum notitiam habuerint, in suis, & singulis parochialibus Ecclesijs, dum in eis populi multitudo ad diuinam conuenerit, deinde vero semel in anno, & quoties eis expedire videbitur, vulgari sermone publicent, aut publicari faciant.

Quia

Quia vero difficile foret presentes litteras  
 ad singula quaeq; loca, in quibus de eis fides  
 facienda erit deferri. Volumus, ut earum  
 transumptis, etiam impressis, manu Notarij  
 publici subscriptis, ac paruo sigillo Sanctae  
 Romanae, & vniuersalis Inquisitionis, aut  
 alicuius praelati, vel Curiae Ecclesi. munitis,  
 eadem prorsus fides in iudicio, & extra ubi-  
 que locorum adhibeatur, quae eisdem origi-  
 nalibus litteris adhiberetur, si essent exhi-  
 bitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominũ  
 liceat hanc paginam nostrorum statutorũ,  
 mandatorum, prohibitionis, iussionis, com-  
 missionis, & voluntatis infringere, vel ei  
 ausu temerario contraire. Si quis autem  
 hoc attentare presumpserit, indignationem  
 Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, &  
 Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum.

Anno Incarnationis, 1585. No-  
 nis Ianuar. Pont. nostri

Anno 1.

INDEX